

PATVIRTINTA
Varėnos rajono savivaldybės tarybos
2024 m. balandžio d. sprendimu Nr. T-X-

**UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „VARĖNOS KNYGA“
2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2024 ĮMONĖS PRISTATYMAS

Uždaroji akcinė bendrovė „Varėnos knyga“, tai mažmeninės prekybos įmonė, kuri įregistruota 1995 m. liepos 20 dieną, Registrų centro Alytaus filiale. Įmonės kodas - 184552774, PVM mokėtojo kodas - LT1845527716, buveinės adresas - Laisvės g. 1, Varėna.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Varėnos knyga“ steigėjas ir vienintelis akcininkas yra Varėnos rajono savivaldybės Taryba. Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Akcinių bendrovių įstatymu, kitais teisės aktais ir savo įstatais.

Įmonėje UAB "Varėnos knyga" apskaita vedama ir finansinė atskaitomybė sudaroma vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, verslo apskaitos standartais, bendraisiais apskaitos principais ir įmonės apskaitos politika. Uždarnosios akcinės bendrovės „Varėnos knyga“ finansiniai metai prasideda nuo kalendorinių metų sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Įmonės finansinės ataskaitos yra pateikiamos valiuta - eurai ir sudaromos lietuvių kalba. Buhalteriniai apskaitai vesti bendrovė naudoja buhalterinės apskaitos programą „CENTAS“. Buhalterinę apskaitą bendrovėje tvarko privati buhalterinės apskaitos įmonė UAB „Apskaita tau“. Kiekvienais metais yra atliekamas metinės įmonės finansinės atskaitomybės auditas.

2023 m. bendrovės darbuotojų skaičius buvo 3 darbuotojai. Įmonėje dirba trys darbuotojai – vadovas, pardavimų vadybininkė ir kasininkė-pardavėja. Bendrovės vadovas organizuoja ir vykdo bendrovės ūkinę veiklą.

UAB „Varėnos knyga“, tai mažmeninės prekybos įmonė, kuri prekiauja knygomis, mokyklinėmis pratybomis ir vadovėliais, kanceliarinėmis prekėmis, buhalteriniais blankais, stalo žaidimais ir žaislais, suvenyrais bei Varėnos krašto tautodailininkų dirbiniais. Teikia kopijavimo paslaugas. Bendrovė turi tiekimo sutartis su knygų leidyklomis, didmeninės knygų, kanceliarinių ir kitų prekių prekybos įmonėmis, knygų autoriais ir leidėjais, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis (tiekėjais).

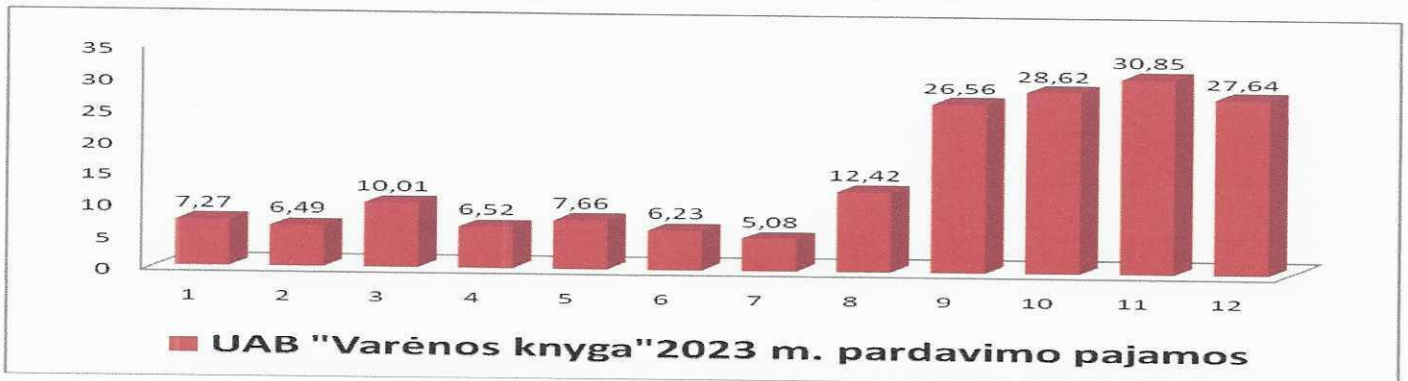
UAB „VARĖNOS KNYGA“ 2023 m. VEIKLOS PAJAMOS

Pajamos apibūdinamos kaip iš įmonės ekonominės veiklos (verslo) gauti (kai atsiskaitoma iš karto) ar gautini (kai atsiskaitoma vėliau) pinigai (ar kitas turtas). Pajamos nustatomos pardavus produkciją bei suteikus paslaugas, perpardavus prekes arba nustačius iš kitos įmonės veiklos gautinas sumas, nepriklausomai nuo pinigų gavimo laiko. Įmonės pajamos yra labai svarbus jos veiklos rodiklis. Pajamos didina įmonės turtą, o jų perviršis, palyginus su atitinkamomis sąnaudomis, sudaro pelną. Taigi pajamų didinimas yra reikšmingas įmonės turto gausinimo ir jos pelno didinimo veiksnys. UAB „Varėnos knyga“ yra mažmeninės prekybos įmonė ir vykdydama pagrindinę savo veiklą perka prekes skirtas perparduoti, siekiant ekonominės naudos sau. Dėl šios priežasties pagrindinę pardavimo pajamų dalį bendrovėje sudaro prekių skirtų perparduoti savikaina.

Įmonė UAB „Varėnos knyga“ per 2023 m. gavo 175,36 tūkst. eurų pardavimo pajamų, iš kurių 115,56 tūkst. eurų buvo pardavimų savikaina.

2023 m. pardavimo pajamos įmonėje buvo: sausio mėn. – 7,27 tūkst. eurų, vasario – 6,49 tūkst. eurų, kovo – 10,01 tūkst. eurų, balandžio – 6,52 tūkst. eurų, gegužės – 7,66 tūkst. eurų, birželio – 6,23 tūkst. eurų, liepos – 5,08 tūkst. eurų, rugpjūčio – 12,42 tūkst. eurų, rugsėjo – 26,56 tūkst. eurų, spalio – 28,62 tūkst. eurų, lapkričio – 30,85 tūkst. eurų, gruodžio – 27,64 tūkst. eurų. Bendrovės pardavimo pajamų dinamika pavaizduota 1 paveiksle.

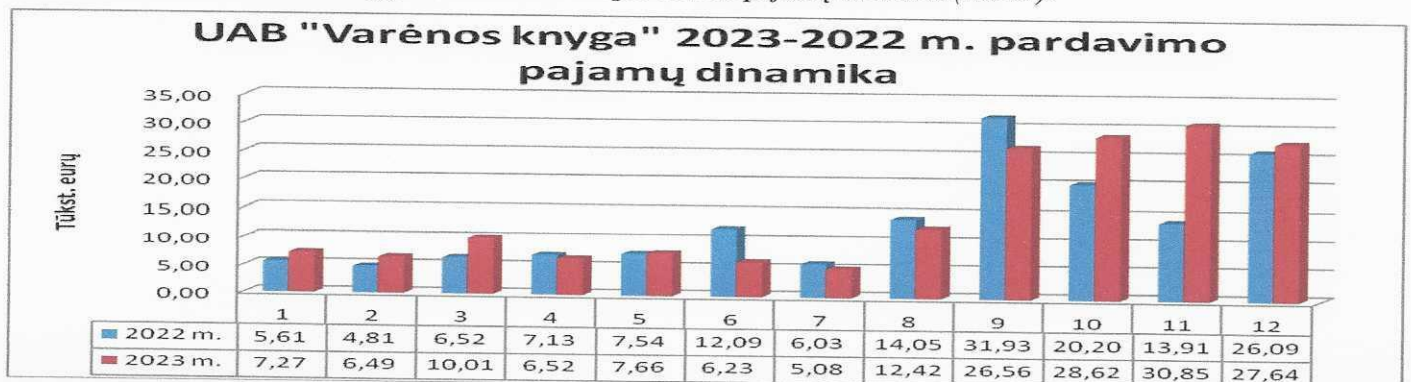
1 paveikslas. UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. pardavimo pajamų dinamika (Eurais).

Iš pirmame paveiksle pateiktų duomenų matyti, kad didžiausios įmonės UAB „Varėnos knyga“ pardavimo pajamos buvo lapkričio mėnesį ir sudarė 30,85 tūkst. eurų. Aukštesniems rugsėjo, spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesių apyvartos rodikliams įtakos turėjo sezoniškumas ir padidėjęs pratybų, ir kitų mokyklinių prekių (pvz. kuprinių, pieštukinių, sporto krepšių, sąsiuvinų, rašiklių, pieštukų ir kt. prekių) pardavimas. Mažiausios įmonės pardavimo pajamos buvo liepos mėn. ir sudarė 5,08 tūkst. eurų. Metų pradžios rodikliai nebuvo optimistiški, tačiau antroje metų pusėje pardavimo pajamos padidėjo. Tam įtakos turėjo įprastinės sąlygos – mokslo metų pradžia, žiemos šventės. Didesnis pirkimas jaučiamas buvo ir dėl specialių pardavimus skatinančių priemonių, tokių kaip reklama, akcijos, nuolaidų pasiūlymai, šventiniai bei vasaros išpardavimai.

Įmonės UAB „Varėnos knyga“ 2023 metų pardavimo pajamos buvo 175,36 tūkst. eurų, tuo tarpu 2022 m. įmonė gavo 155,91 tūkst. eurų pardavimo pajamų, tai yra 19,45 tūkst. eurų daugiau lyginant su 2022 m. rezultatu. Įmonės 2023 – 2022 m. pardavimo pajamų pokyčiai pavaizduoti 2 paveiksle.

2 paveikslas. UAB „Varėnos knyga“ 2023 - 2022 m. pardavimo pajamų dinamika (Eurais).

2023 metais didelis dėmesys įmonėje buvo skiriamas pardavimo pajamoms didinti ir iš 2 paveiksle pateiktų duomenų matyti, kad 2023 m. sausio, vasario, kovo, gegužės, spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais įmonėje pardavimo pajamų rodiklis buvo didesnis lyginant su 2022 m. duomenimis. Mažesnės pardavimo pajamos įmonėje 2023 m. lyginant su 2022 m. duomenimis buvo balandžio, birželio, liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais.

UAB „VARĖNOS KNYGA“ 2023 m. VEIKLOS SĄNAUDOS

Tam, kad įmonė vykdytų veiklą yra įsigijami ištekliai, kurie naudojami veikloje ir patiriamos su veikla susijusios išlaidos, kurios dažnai yra priskiriamos sąnaudoms. Veiklos sąnaudos, tai įmonės per ataskaitinį laikotarpį patirtos išlaidos, susijusios su įprastine įmonės veikla.

Įmonė UAB „Varėnos knyga“ 2023 metais turėjo 58,32 tūkst. eurų išlaidų, tai yra 8,80 tūkst. eurų daugiau lyginant su 2022 m., kai išlaidos sudarė 49,52 tūkst. eurų. Detaliai išlaidų per 2023 m. ataskaita ir duomenų palyginimas su 2022 m. rodikliais pateikti pirmoje lentelėje.

1 lentelė. UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. išlaidų palyginimas su 2022 m. duomenimis (Eurais).

Pavadinimas	2023 m.	2022 m.	Pokytis
Sąnaudos vandeniui	67,70	40,62	27,08
Terminalo nuomos sąn.	38,12	62,90	-24,78
Nekilnojamo turto ir kitų mok. sąnaudos	167,00	345,60	-178,60
Kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	147,61	327,87	-180,26
Ryšių sąnaudos	710,81	920,69	-209,88
<i>Elektros energija</i>	497,49	1000,29	-502,80
Šildymo sąnaudos	1290,47	1224,51	65,96
Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos	1343,64	1501,68	-158,04
Audito ir kitos ūkinės veiklos sąnaudos	2454,61	758,13	1696,48
<i>Buhalterinės paslaugos</i>	6000,00	4800,00	1200,00
Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	45600,50	38547,33	7053,17
Viso:	58317,95	49529,62	8788,33

Didžiausią dalį įmonės UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. patirtų išlaidų sudarė darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos – 45,60 tūkst. eurų ir tai yra 7,06 tūkst. eurų daugiau lyginant su 2022 m. duomenimis, kai šis rodiklis buvo -38,54 tūkst. eurų. Buhalterinės apskaitos tvarkymui įmonė išleido 6,00 tūkst. eurų, šioms paslaugoms įmonė išleido 1,20 tūkst. eurų daugiau lyginant su 2022 m. išlaidomis kurios buvo 4,80 tūkst. eurų. Likusios įmonės išlaidos sudarė 6,72 tūkst. eurų.

UAB „VARĖNOS KNYGA“ 2023 m. VEIKLOS EFEKTYVUMO RODIKLIAI

Rinkos ekonomikos sąlygomis įmonių veikla yra labai dinamiška ir rizikinga, todėl nuolatos būtina atlikti įmonės finansines ir veiklos analizes. Remiantis finansų analizės duomenų baze, galima daryti įmonės

veiklos efektyvumą, pelningumą ir jos perspektyvumą apibūdinančias išvadas bei remiantis jomis gerinti veiklos efektyvumą. Tik savalaikė ir objektyvi finansų analizė sudaro galimybę vadovams parengti alternatyvius savo veiklos modelius ir priimti racionalesnius valdymo sprendimus tam tikram laikotarpiui. Įmonės veiklos efektyvumą geriausiai apibūdina sąnaudų lygio ir turto (trumpalaikio ir ilgalaikio) apyvartumo rodikliai.

Bendrasis pelningumas - tai vienas svarbiausių įmonės veiklos rezultatus apibūdinančių pelningumo rodiklių. Bendrojo pelningumo rodiklis pinigine išraiška rodo kiek vienam pardavimų eurui tenka bendrojo pelno. Šis rodiklis apskaičiuojamas padalinant bendrojo pelno dydį iš pardavimų apimties. Įmonės UAB „Varėnos knyga“ bendrasis pelningumas 2023 m. metais buvo 0,34, kai tuo tarpu 2022 m. – 0,33. Padidėjęs koeficientas yra teigiamas įmonės veiklos rezultatas.

Dar vienas labai svarbus rodiklis yra grynas pelningumas. Šis rodiklis parodo kiek grynojo įmonės pelno tenka vienam pardavimų eurui. Šis rodiklis apskaičiuojamas padalinant grynojo pelno dydį iš pardavimų apimties. Grynas įmonės UAB „Varėnos knyga“ pelningumas 2023 m. buvo 0,009 tuo tarpu 2022 m. - 0,014. Bendrojo ir grynojo įmonės veiklos pelningumo rodikliai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. UAB „Varėnos knyga“ 2023 m.-2022 m. pelningumo rodikliai.

<i>Pelningumo rodikliai</i>	2023 m.	2022 m.
Bendrasis pelningumas	0,34	0,33
Grynasis pelningumas	0,009	0,014

Kuo bendrojo ir grynojo pelningumo rodiklių reikšmė yra didesnė tuo geriau, o žemas rodiklio dydis gali reikšti problemas įmonės kainodaroje.

Apyvartumo rodikliai dar vadinami veiklos ar veiklos efektyvumo rodikliais, parodo kaip greitai turto ar atsargų rodiklis padaro pilną apyvartą. Apyvartumas skaičiuojamas kartais (kaip taisyklė per metus), taip pat dažnai dienomis. Rodiklį įtakoja veiklos dydžio apimtis ir pardavimo - realizavimo greitis.

Atsargų apyvartumo dienomis rodiklis - parodo per kiek dienų bus realizuotos turimos atsargos, esant nurodytoms pardavimų apimtims. Koeficientą siūloma skaičiuoti nuo pardavimų savikainos, kadangi būtent savikaina yra įvertinamas atsargų dydis įmonėje. Koeficiento skaičiavimo formulė yra:

Atsargų apyvartumo dienomis rodiklis = $(\text{Atsargos}^2 / \text{Pardavimo savikaina}^1) * 365$. (atsargos padalintos iš 2).

Kuo šis gautas rodiklis bus mažesnis tuo yra geriau, tačiau turi nekenkti įmonės pardavimų kokybei.

Atsargų apyvartumo kartais rodiklis - parodo atsargų apyvartų skaičių per metus. Skaičiuojant koeficientą siūloma skaitiklyje naudoti pardavimo savikainą, kadangi būtent savikaina yra įvertinamas atsargų dydis įmonėje. Koeficiento skaičiavimo formulė yra:

Atsargų apyvartumo kartais rodiklis = $(\text{Pardavimo savikaina}^1 / \text{Atsargos}^2)$ (atsargos padalintos iš 2).

Kuo šis rodiklis didesnis tuo yra geriau, tačiau taip pat turi nekenkti įmonės pardavimų kokybei.

Analizuojamos įmonės UAB „Varėnos knyga“ atsargų apyvartumo rodikliai dienomis ir kartais pateikiami trečioje lentelėje.

3 lentelė. UAB „Varėnos knyga“ 2023 - 2022 m. atsargų apyvartumo rodikliai..

<i>Apyvartumo rodikliai</i>	2023 m.	2022 m.
Atsargų apyvartumas (kartais per metus)	3,28	2,85
Atsargų apyvartumas dienomis	111	128

Iš trečioje lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad įmonės UAB „Varėnos knyga“ apyvartumo rodiklių reikšmės 2023 m. yra geresnės lyginant jas su 2022 m. duomenimis. Atsargų apyvartumo koeficientas kartais per metus padidėjo nuo 2,85 (2022 m.) iki 3,28 (2023 m.). Tai reiškia, kad įmonės atsargos - prekės skirtos perparduoti 2023 m. buvo realizuotos 0,43 karto greičiau lyginant su 2022 m. duomenimis. Tokia pati tendencija yra ir su atsargų apyvartumo dienomis rodikliais. 2023 m. atsargos įmonėje buvo realizuotos 17 dienų greičiau lyginant su 2022 m.

Mokumo - likvidumo rodikliai. Šie rodikliai leidžia spręsti apie įmonės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybes. Mokumas - įmonės sugebėjimas grąžinti skolas, suėjus jų mokėjimo terminui. Nemokia laikoma įmonė, kuri nesugeba sumokėti kreditoriams, teikiantiems prekes ir paslaugas skolon. Skaičiuojant bendrojo mokumo rodiklį, trumpalaikis turtas dalinamas iš trumpalaikių įsipareigojimų. Skaitoma, kad kuomet bendrojo likvidumo koeficiento reikšmė svyruoja tarp 1 ir 2 įmonės likvidumas yra saugus. Mažesnė rodiklio reikšmė gali kelti stiprių abejonių dėl įmonės likvidumo.

Kritinio likvidumo koeficientas dar vadinamas skubaus padengimo koeficientu parodo įmonės sugebėjimą greitai (skubiai) realizuojamu trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus, tam iš trumpalaikio turto yra atimamos atsargos kaip mažai likvidus turtas. Koeficiento skaičiavimo formulė yra:

$$\text{Skubaus padengimo rodiklis} = (\text{Trumpalaikis turtas} - \text{Atsargos}) / \text{Trumpalaikiai įsipareigojimai}$$

Koeficiento dydis parodo kiek vienas trumpalaikių įsipareigojimų euras, dengiamas greitai realizuojamu trumpalaikiu turtu (atėmus atsargas). Žemesnė nei 0.5 reikšmė laikoma nepatenkinama, o tarp 1.0 ir 1.5 normalia.

Analizuojamos įmonės UAB „Varėnos knyga“ mokumo rodikliai yra pateikti 4 lentelėje.

4 lentelė. UAB „Varėnos knyga“ 2023 - 2022 m. mokumo- likvidumo rodikliai.

<i>Mokumo rodikliai</i>	2023 m.	2022 m.
Bendrasis mokumas	2,67	2,99
Kritinis mokumas	0,81	0,58

Iš šioje lentelėje pateiktų duomenų apie UAB „Varėnos knyga“ mokumo rodiklius galime daryti išvadą, kad įmonės mokumas 2023 m. padidėjo lyginant jį su 2022 m. duomenimis ir atitinka keliamus reikalavimus šiam koeficientui.

UAB „VARĖNOS KNYGA“ 2023 m. VEIKLOS REZULTATAS

Įmonės veiklos ataskaitinio laikotarpio finansinis rezultatas (pelnas ar nuostolis) turi būti nustatytas patikimai, tam reikia palyginti šio laikotarpio pajamas su joms uždirbti patirtomis sąnaudomis. Pelno rodikliui įtaką daro du veiksniai: pajamos, gautos pardavus prekes ar paslaugas ir sąnaudos patirtos uždirbant ataskaitinio laikotarpio pajamas. Pajamos didina įmonės pelną, sąnaudos – mažina.

Įmonės UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. bendrosios pardavimo pajamos – 175,36 tūkst. eurų. Parduotų prekių savikaina 2023 m. buvo 115,56 tūkst. eurų. Įmonės sąnaudos 2023 m. sudarė – 58,23 tūkst. eurų. 2023 m. įmonė uždirbo 1,57 tūkst. eurų pelno prieš apmokestinimą ir 1,50 tūkst. eurų grynojo pelno. 2022 metais įmonės veiklos pelnas buvo 2,16 tūkst. eurų. UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. veiklos rodikliai pavaizduoti 3 paveiksle.

3 paveikslas. UAB „Varėnos knyga“ 2023 m. pagrindiniai veiklos rodikliai.

2023 m. ir 2022 m. įmonės UAB „Varėnos knyga“ veikla buvo pelninga.

Direktorė

Živilė Tamulienė